

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Коломийський навчально-науковий інститут
Кафедра філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Теорія літератури»

Освітня програма __ Середня освіта (українська мова і література)_____

Спеціальність __014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)

Галузь знань _01 Освіта/Педагогіка_____

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № _1_ від “_29” _серпня __ 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теорія літератури
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Викладач (-і)	Солецький О.М.
Контактний телефон викладача	0506717862
E-mail викладача	oleksandr.soletskyu@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 3 (90 годин).
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації: 30 год. Вівторок-серeda 13.30-15.30. Кафедра української літератури, 303 ауд. Онлайн-консультації: 30 год. Розклад присутності викладача: субота з 9.30-11.30
2. Анотація до курсу	
<p>Нормативний курс «Теорія літератури» – це підсумковий заключний етап вивчення студентами найважливіших теоретичних знань з літератури. Основне завдання курсу – закласти у студентів, майбутніх дослідників та викладачів вищої та середньої школи основи фахової теоретико-літературознавчої підготовки. В завдання курсу входить ознайомлення студентів-філологів з історією світової літературознавчої думки, знайомство із законами, за якими функціонує літературний твір, вироблення навиків сучасного аналізу літературного твору як явища мистецтва, вивчення основних літературознавчих шкіл XIX-XXI ст., розуміння основних закономірностей літературного процесу. Курс теорії літератури є самостійним навчальним предметом з відповідною кількістю годин, який базується на пропедевтичному курсі «Вступ до літературознавства», що вивчається на I курсі.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу – ознайомити студентів із основними проблемами теорії літератури, акцентувати увагу на сучасні підходи до вивчення літературознавчого процесу, навчити використовувати сучасний понятійний апарат літературознавства, показати зв'язок теорії літератури з іншими гуманітарними науками.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ознайомлення студентів з історією теоретико-естетичної думки від античних до наших часів; • ознайомлення студентів з методологічними засадами основних літературознавчих шкіл XIX-XX ст.; • вироблення у студентів навиків аналізу й інтерпретації літературного твору та літературного процесу; • вироблення у студентів аналітичного та критичного мислення; • вироблення навиків вести дискусію, вміння обстоювати свою позицію, вміння акцентувати на прогностичній функції літератури; • навчити студентів давати поточну оцінку явищам літературного процесу; • сформувати у студентів навик пошуку інформації та вміння використовувати її у наукових дослідженнях та у педагогічній роботі; • ознайомлення студентів із сучасним термінологічним літературознавчим апаратом. <p>В результаті вивчення курсу студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • місце літературознавства у системі гуманітарних наук; • основну термінологічну систему сучасного літературознавства; • літературознавчу методологію XIX-XX ст.; • основні закономірності літературного процесу, поняття літературного канону, теорію інтертекстуальності; • образну специфіку літературного твору; 	

- основні компоненти змісту і форми літературного твору;
 - основні нарративні стратегії та способи репрезентації авторської свідомості у тексті;
 - основні проблеми генологічної структури літературного твору.
- Освоєння теоретичного курсу передбачає практичні вміння. Студент повинен уміти:
- використовувати термінологічний апарат сучасного літературознавства;
 - використовувати у літературознавчій практиці різні літературознавчі методології;
 - практично аналізувати та інтерпретувати літературні твори;
 - здійснювати аналіз літературного процесу.
 - розрізняти прочитані статті за галузями: теоретична, історико-літературна, літературно-критична;
 - аналізувати художній текст: визначати проблему, особливості стилю, жанр, вміти обстоювати свою позицію у полеміці;
 - робити порівняльну характеристику творів за тематикою, жанрами та стильовими особливостями;
 - визначати типи тропів у поетичних творах;
 - аналізувати віршовий розмір у поетичному творі;
 - визначати типи звукових та синтаксичних повторів;
 - обґрунтовувати приналежність художнього твору до напрямку (стилю).

4. Компетентності

У результаті вивчення курсу ви (студенти) зможете набути:

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення дослідницької стратегії й реалізації її у професійній діяльності.

ЗК 4. Здатність бути креативним, застосовувати теоретичні знання в практичних ситуаціях

ЗК 12. Здатність виконувати власне дослідження на належному рівні.

ЗК 13. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 14. Здатність володіти навичками ведення дискусії й наукової полеміки, написання аналітичних і публіцистичних текстів, дотримуватись норм правопису сучасної української мови

Фахові (спеціальні) компетентності

ФК 1. Здатність активно застосовувати професійно-профільні знання, уміння й навички з мовознавчих, літературознавчих, психолого-педагогічних дисциплін із використанням передових освітніх технологій у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів.

ФК 8. Володіння основними мовознавчими і літературознавчими поняттями, здатність застосовувати їх у процесі аналізу та інтерпретації текстів різних стилів.

ФК 9. Здатність розглядати літературні тексти, явища і факти в контексті української та світової культури, виявляти специфіку літературних напрямів, течій, шкіл; уміти аналізувати індивідуально-авторський стиль окремих письменників.

ФК 10. Здатність зберігати і примножувати мистецько-культурні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної сфери.

ФК 11. Здатність використовувати сучасні методологічні засади предметної спеціалізації, теорії й історії української мови та літератури, дисциплін за вибором мовознавчого та літературознавчого спрямування, орієнтуватися в сучасному українському літературному процесі з настановою на практичне втілення в освітньо-професійній діяльності.

ФК 16. Здатність розвивати когнітивні, психомоторні, поведінкові механізми – пам'ять, увагу, критичне ставлення, почуття відповідальності та ін.

ФК 17. Здатність ефективно і компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в професійній сфері.

ФК 18. Дотримуватись принципів академічної доброчесності.

5. Результати навчання

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань державною мовою усно і письмово, використовувати її для організації ефективної комунікації та навчання.

ПРН 7. Мати навички пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел, кваліфіковано презентувати результати професійної (педагогічної, наукової, інноваційної) діяльності із застосуванням сучасних інформаційних технологій.

ПРН 8. Осмислювати літературознавчі концепції, володіти методами літературознавчих досліджень, компаративного аналізу, інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури, усної народної творчості.

ПРН 9. Уміти аналізувати й застосовувати у практичній діяльності набуті знання про закономірності літературного процесу на діахронному і синхронному зрізах і творчість знакових письменників у національному і світовому контексті.

ПРН 17. Уміти аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень у сферах літературознавства, мовознавства, методики вивчення фахових дисциплін; оцінювати результати власних наукових досліджень з використанням сучасних методів науки, інформаційних та інноваційних технологій.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
Сьомий	014 Середня освіта	Четвертий	Нормативна

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. ДЕФІНІЦІЯ ТЕОРІЇ ЛІТЕРАТУРИ: ІСТОРИЧНИЙ ДИСКУРС ПЛАН 1. Теорія літератури як галузь літературознавства. 2. Завдання та найвідоміші дослідники теорії літератури. 3. Історичний дискурс теорії літератури (античність, Відродження, Бароко та Просвітництва тощо). 4. Теорія літератури в навчальній програмі з української літератури.	Лекція 1	1. Ткаченко А. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства). – К., 1998. 2. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К., 2001. 3. Моклиця М. Основи літературознавства. – Тернопіль, 2002. 4. Безпечний І. Теорія літератури. – К., 2009. 5. Марко В. Основи аналізу літературного твору. – Кіровоград, 1997. 6. Наєнко М. Українське літературознавство. Школи. Напрями. Тенденції. – Київ, 1997. 7. Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики. – Київ, 1998. 8. Ільницький М. Література українського відродження: напрями і течії в українській літературі 20-х – початку 30-х рр. ХХ ст. – Львів, 1994. 9. Антологія світової	Опрацювати лекційні матеріали, рекомендовану літературу, завдання для самостійної роботи	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять

		літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред.. М. Зубрицької. – Львів, 2002. 10. Література. Теорія. Методологія. – К., 2006. 11. Літературознавчий словник-довідник. – К., 2006. 12. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. – К., 2008. 13. Литературный энциклопедический словарь. – М., 1987. 14. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці, 2001.			
Тема 2. ЛІТЕРАТУРА ЯК ВИД МИСТЕЦТВА ПЛАН 1. Природа, предмет і призначення художньої літератури. 2. Мистецтво як форма суспільної свідомості та колективної підсвідомості. Види мистецтва. Література як вид мистецтва. Специфіка та універсальність літератури. 3. Предмет літератури. Література як людинознавство. Людинотворча і націотворча роль літератури. Формування літературою національної ідентичності. Національно-духовна ідентифікація.	Лекція 2	1. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К., 2001. 2. Ткаченко А. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства). – К., 1998. 3. Моклиця М. Основи літературознавства. – Тернопіль, 2002. 4. Безпечний І. Теорія літератури. – К., 2009. 5. Марко В. Основи аналізу літературного твору. – Кіровоград, 1997. 6. Наєнко М. Українське літературознавство. Школи. Напрями. Тенденції. – Київ, 1997. 7. Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики. – Київ, 1998. 8. Ільницький М. Література українського відродження: напрями і течії в українській літературі 20-х – початку 30-х рр. ХХ ст. – Львів, 1994. 9. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред.. М. Зубрицької. – Львів, 2002. 10. Література. Теорія. Методологія. – К., 2006. 11. Літературознавчий словник-довідник. – К., 2006. 12. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. – К., 2008. 13. Литературный энциклопедический словарь. – М., 1987. 14. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці, 2001.	Опрацювати лекційні матеріали, рекомендовану літературу, завдання для самостійної роботи	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 3. Філософія літератури. Концепція Ганса-Георга Гадамера. ПЛАН 1. Зорієнтованість та зумовленість художньої	Лекція 3	1. Антонич Б.-І. Національне мистецтво. Спроба ідеалістичної системи мистецтва // Антонич Б.-І. Велика гармонія. Київ: Веселка, 2003. С.323-335. 2. Баррі П. Вступ до теорії:	Опрацювати лекційні матеріали, рекомен	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом

<p>літератури. 2. Світогляд письменника і його творчість. 3. „Тенденційне" і „чисте" мистецтво. 4. Роль методології у виникненні та оцінці літературного твору. Філософія творчості. Ганс-Георг Гадамер «Філософія і література». 5. Художній твір як факт і фактор національної культури. Національний образ світу. Ганс-Георг Гадамер «Батьківщина і мова».</p>		<p>літературознавство і культурологія / пер. з англ. О. Погинайко; наук.ред. Р. Семків. Київ: Смолоскип, 2008. 360 с. 3. Гадамер Г.-Г. Герменевтика і поетика. Вибрані твори. Київ: Юніверс, 2001. 288 с. 4. Гадамер Г.-Г. Істина і метод. У 2 томах / пер. з нім. О.Мокровольського. Київ: Юніверс, 2000. Том 1: Герменевтика I: Основи філософ. герменевтики. 464 с. 5. Еко У. Поміж автором і текстом / пер. У. Головацька // Слово Знак Дискурс Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За редакцією М. Зубрицької. Львів:Літопис, 2002. С.564-578. 6. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст: Франківський період. Київ: Наукова думка, 1993. 126 с. 7. Рикьор П. Про інтерпретацію // Після філософії: кінець чи трансформація? / пер. з англ. упор.: К.Байнес та інші. Київ: Четверта хвиля, 2000. С.309-334. 8. Руденко Д. Філософія Сквороди: мерехтіння символу // Збірник Харківського історико-філологічного товариства: Нова серія. Харків: Око, 1993. Т. 1. С. 31-38.</p>	<p>довану літературу, завдання для самостійної роботи</p>		<p>ом занять</p>
<p>Тема 4. ХУДОЖНЬО-ЛІТЕРАТУРНИЙ ТВІР ЯК ЦІЛІСНІСТЬ ПЛАН 1. Змістоформа літературного твору. Цілісність художнього твору. Мікро-, макро- та мегаобрази. 2.Зміст (когерентність) і форма (когезія) твору. Художній твір як їх діалектична єдність. Рівні художнього твору. 3. Елементи зовнішньої форми літературного твору. Мова художнього твору, її образотворча (ейдологічна) роль. (Загальноновживана мова, літературна (нормативна) мова і мова художньої літератури. Речення як рівень перетворення мови із комунікативного в ейдологічний засіб. Мовні засоби образотворення. Актуалізація й</p>	<p>Лекція 4</p>	<p>1. Білоус П. В., Левченко Г. Д. Вступ до літературознавства: Навч. Посібник для самостійної роботи студента / П. В. Білоус, Г. Д. Левченко. – К.: ВЦ «Академія», 2012. – 364 с. 2. Вступ до літературознавства : хрестоматія: навч. посіб. для студентів. – К. : Либідь, 1995. – 256 с. 3. Галич О. А. Загальне літературознавство / О. А. Галич, В. М. Назарець, Є. М. Васильєв. – Рівне : Вид-во РГУ, 1997. – 544 с. 4. Державин В. Література і літературознавство : вибрані теоретичні та літературно-критичні праці / Володимир Державин. – Івано-Франківськ : Плай, 2005. – 492 с. 5. Моклиця М. Основи літературознавства : навч. посіб. / М. Моклиця – Т. : Підручники і посібники, 2002. – 192 с. 6. Ткаченко А. Мистецтво слова : Вступ до літературознавства : підруч. для студентів / А. Ткаченко : вид. 2-ге. – К. : ВПЦ “Київ. у-т”,</p>	<p>Опрацювати лекційні матеріали, рекомендовану літературу, завдання для самостійної роботи</p>	<p>За п’ятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>автоматизація. Домінанта. Денотат і конотація. Види трошів. Фігури поетичного синтаксису. Автологія. Художній звукопис: гармонія і дисгармонія, евфонія і какофонія, алітерація та асонанс, звукові повтори і звуконаслідування. Інкантація. Художня функція діалектизмів, професіоналізмів, арготизмів, жаргонізмів, архаїзмів, історизмів, неологізмів, поетизмів. Поезія (вірш) і проза як різновиди художнього мовлення. Елементи віршування, їх характеристика і функції (ритм, стопа, розмір, рима, строфа, астрофічний і нерівнострофічний вірш). Проза. Ритмізована проза. „Поезія" в прозі. Верлібр і вільний вірш. Ідіолект. Поняття про стиль).</p>		<p>2003. – 448 с. 7. Ференц Н.С. Основи літературознавства: підручник. – Київ: Знання, 2011. – 431 с. 8. Халізев В. Е. Теорія літератури / В. Е. Халізев. – М.: Высшая школа, 2000. – 397 с.</p>			
<p>Тема 5. Елементи внутрішньої форми літературного твору. Зміст і сенс. Літературна комунікація і інтерпретація художнього твору План 1. Будова твору. Архітектоніка. Композиція твору, її елементи. Сюжет, елементи сюжету, їх функції. Ліричний сюжет. Фабула. Інтрига. Ретардація. Конфлікт у творі. Види конфліктів. Образи персонажів, їх групування. Ліричний герой. Система персонажів. Функціональність персонажів. Типове та індивідуальне в образі персонажа. Принципи типізації. Герой та антигерой. Засоби індивідуалізації персонажа: портрет, вчинки, мова, пряма і непряма характеристики, його ставлення до когось чи чогось тощо. 2. Поняття змісту. Тема.</p>	<p>Лекція 5</p>	<p>1. Ткаченко А. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства). – К., 1998. 2. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К., 2001. 3. Моклиця М. Основи літературознавства. – Тернопіль, 2002. 4. Безпечний І. Теорія літератури. – К., 2009. 5. Марко В. Основи аналізу літературного твору. – Кіровоград, 1997. 6. Насенко М. Українське літературознавство. Школи. Напрями. Тенденції. – Київ, 1997. 7. Білоус П.В. Теорія літератури: навч. посібник. – К.: Академвидав, 2013. – 328 с 8. Скорина Л.В. Аналіз художнього твору: Навчальний посібник для студентів гуманітарних спеціальностей (філологія, літературна творчість, журналістика). – Тернопіль: навчальна книга – Богдан, 2013.– 424 с. 9. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької. – Львів, 2002. 10. Література. Теорія. Методологія. – К., 2006.</p>	<p>Опрацювати лекційні матеріали, рекомендовану літературу, завдання для самостійної роботи</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>Тематика. Мотив. Конфлікт. Його види. Проблематика, проблема. Ідея. Ідейний зміст. Концепт. Поняття смислу (сенсу). Основні види сенсів.</p> <p>3. Текст і твір. Підтекст. Аналіз і синтез. Інтерпретація.</p>		<p>11. Літературознавчий словник-довідник. – К., 2006.</p> <p>12. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. – К., 2008.</p> <p>13. Литературный энциклопедический словарь. – М., 1987.</p> <p>14. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці, 2001.</p>			
<p>Лекція 6. ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС. ГЕНОЛОГІЯ ЛІТЕРАТУРИ</p> <p>1. Літературний процес. Естетичні та суспільні фактори його розвитку. Стиль. Літературний напрям. Художній (творчий) метод.</p> <p>2. Характерні ознаки бароко, класицизму, сентименталізму, романтизму, реалізму, натуралізму. Види реалізму. Соцреалізм. Інші методи в художній практиці української літератури. Модернізм. Постмодерн.</p> <p>3. Роди літератури. Види емоційної тональності. Жанри епосу, лірики, драми. Літературні види.</p>	<p>Лекція 6</p>	<p>1. Бахтин М.М. Эстетика словесного творчества. - М.,- К., 2001.</p> <p>3. Літературознавчий словник-довідник. - К., 2007. 1986.</p> <p>2. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури</p> <p>4. Парандовський Ян. Алхімія слова. - К., 1991.</p> <p>5. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства. - К., 1998.</p> <p>6. Франко І. Из секретів поетичної творчості. - К., 1967.</p> <p>7. Фролова К. Цікаве літературознавство. -К., 1991.</p> <p>8. Орлов Ю.М. Восхождение к индивидуальности. - М.,1991.</p> <p>9. Самосознание европейской культуры XX века. - М.,1991.</p> <p>10. Нойман Э. Происхождение и развитие сознания. - М.,1998.</p>	<p>Опрацювати лекційні матеріали, рекомендовану літературу, завдання для самостійної роботи</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 7. Література як вид мистецтва. Поняття «художній образ».</p> <p>План</p> <p>1. Поняття про художню літературу. Література як вид мистецтва і форма художньої діяльності. Роль міфології і фольклору у виникненні і розвитку художньої літератури.</p> <p>2. Література в системі мистецтв: взаємозв'язки і взаємодія. Основні та допоміжні галузі літературознавства.</p> <p>3. Естетична функція літератури.</p> <p>4. Соціокультурні функції літератури.</p> <p>5. Проблема умовності в літературі.</p> <p>6. Поняття про художній образ. Діалектична єдність конкретного і загального, об'єктивного і</p>	<p>Практичне заняття 1</p>	<p>1. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці, 2001.</p> <p>2. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури / О.Галич, В.Назарець, Є.Васильєв – К., 2001.</p> <p>3. Ткаченко А. Мистецтво слова / А.Ткаченко – К, 1998.</p> <p>4. Хализев В. Теория литературы / В.Хализев – М, 1999.</p> <p>5. Рене Уэллек, Остин Уоррен. Теория литературы (1956) /Рене Уэллек, Остин Уоррен. – М., 1978. (див. главу «Природа литературы»).</p> <p>6. Храпченко М.Б. Горизонты художественного образа / М.Б.Храпченко – М. 1982.</p> <p>7. Левидов А.М. Автор – образ – читатель / А.М.Левидов – Л., 1983.</p> <p>8. Гегель Г.Ф. Лекции по эстетике // Хрестоматия по теории литературы. Сост. – Л.Н. Осьмаков. – М., 1982. – С.156-163.</p> <p>9. Моклиця М. Основи літературознавства. – Тернопіль, 2002.</p>	<p>Опрацювати матеріали за планом та змістом завдань, рекомендовану літературу, завдання для самостійної роботи</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>суб'єктивного, абстрактного і конкретного в художньому образі.</p> <p>7. Класифікація художніх образів. Типи образів.</p> <p>8. Тропи. Метафоризм як принцип мислення. Метафора. Аллегорія. Символ.</p> <p>9. Типи образів за ступенем універсальності (індивідуальні, типові, топоси, архетипи).</p> <p>10. Художня деталь.</p>		<p>10. Безпечний І. Теорія літератури. – К., 2009.</p>			
<p>Тема 8. Стиль як художньо-літературна категорія. Стильовий розвиток літератури. Стиль і метод. Стиль і напрям.</p> <p>План</p> <p>1. Стиль як творча ідейно-художня своєрідність, що виявляється у сукупності і єдності всіх особливостей авторської манери художнього зображення дійсності.</p> <p>2. Вираження стильових особливостей у структурі художнього твору. Фактори, що впливають на стиль і «носії стилю».</p> <p>3. Стиль окремого твору у співвідношенні з індивідуальним стилем письменника. Зв'язок стилю з художнім методом. Стильові доміанти твору.</p> <p>4. Стиль напрямку.</p> <p>5. Поняття стилю художньої творчості. Концепція Д.Чижевського.</p> <p>6. Літературні стилі (напрями) XVI – XIXст.: бароко, класицизм, сентименталізм, романтизм, реалізм, натуралізм.</p> <p>7. Модернізм та постмодернізм.</p>	<p>Практичне заняття 2</p>	<p>1. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури / О.Галич, В.Назарець, Є.Васильєв – К.: Либідь, 2001. – С.442-458.</p> <p>2. Хализев В. Теория литературы / В Хализев – М., 1999. – С.358-360.</p> <p>3. Ткаченко А. Мистецтво слова. Вступ до літературознавства. Вид 2-е. / А.Ткаченко – К., 2003. – С.358-360.</p> <p>4. Кухар-Онишко О.С.Індивідуальний стиль письменника: генезис, структура, типологія / О.С.Кухар-Онишко – К., 1985.</p> <p>5. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці, 2001.</p> <p>6. Літературознавчий словник-довідник / Р.Т.Гром'як, Ю.І.Ковалів та ін. – К., 1987.</p> <p>7. Наливайко Д.С. Искусство: направления, течения, стили / Д.С.Наливайко – К., 1981; К., 1985.</p> <p>8.Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики XX ст. – К., 1994. –Т.3.</p> <p>9.Чижевський Д. Історія української літератури. Від початків до доби реалізму/Д.Чижевський – Тернопіль, 1994.</p> <p>10. Чижевський Д. Культурно-історичні епохи // Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики XX ст. – К., 1994. – Т.3.</p> <p>11. Барський Р. Постмодернізм // Енциклопедія постмодернізму / за ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора; Пер. з англ.. В. Шовкун; Наук. ред. пер. О. Шевченко. Київ: Видавництво Соломії Павличко „Основи”, 2003. С. 327-332.</p> <p>12. Чижевський Д.І. Культурно-історичні епохи // Українське слово. Хрестоматія української</p>	<p>Опрацювати матеріал за планом та змістом завдань, рекомендовану літературу, завдання для самостійної роботи</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

		літератури та літературної критики XX ст.: У трьох книгах. Київ: Рось, 1994. Книга третя. С.609–620.			
Тема 9-10. Теорія літературного твору. План 1.Поняття поезики. Види поезики. 2.Літературний твір як художнє ціле: а) функції заголовку, імені автора, авторського жанрового визначення у творі; б) форми зв'язку твору з літературною традицією; в) поняття „форма” і „зміст” літературного твору в їхній нерозривній єдності. 3.Зміст літературно-художнього твору: а) тема; тема як посередник між естетичною реальністю твору й дійсністю; тематична спільність як жанроутворюючий принцип; „вічні” теми; б) проблема; проблемний характер теми; різновиди тем; в) ідея твору; лейтмотив; г) конфлікт; д) пафос і його види. 4.Художня форма твору. Сюжет і композиція: а) поняття сюжету; різні тлумачення сюжету в спеціальній літературі; О.М.Веселовський про сюжет; б) співвідношення сюжету й фабули, тлумачення даної проблеми; в) композиція літературного твору; сюжетні й позасюжетні елементи композиції.	Практичне заняття 3-4	1. Ключек Г. Поетика і психологія / Григорій Ключек. – Київ: Знання, 1990. – 48 с. 2. Білоус П. Психологія літературної творчості: Лекції / Петро Білоус. – Київ: Академвидав, 2014. 3. Макаров А. П'ять ять етюдів: підсвідомість і мистецтво. Нариси з психології творчості / Анатолій Макаров. – К., 1990. 4. Обдарованість. Творчість. Здібності / За ред. В. О. Моляко, О. Л. Музики. – Житомир, 2006. 5. Парандовський Я. Алхімія слова / Ян Парандовський. – К., 1991. 6. Піхманець Р. Методологічні аспекти вивчення творчого процесу / Р. В. Піхманець // Слово і час. – 1990. – № 11. – С. 67–76. 7. Піхманець Р. Психологія художньої творчості: Теоретичні та методологічні аспекти / Р. В. Піхманець. – К., 1991. 8. Франко І. Із секретів поетичної творчості / Іван Франко. – К., 1969. 9. Шляхова Н. Емоції і художня творчість / Н. Шляхова. – К., 1981 10. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури літератури / О.Галич, В.Назарець, Є.Васильєв – К.: Либідь, 2001. – С. 116 – 141. 11.Жирмунский В.М. Теория литературы. Поэтика, стилистика / В.М. Жирмунский – Л., 1977. (Раздел «К вопросу о формальном методе») 12. Потебня О. Теоретическая поэтика /О.Потебня – М., 1990. 13. Ткаченко А. Мистецтво слова. Вступ до літературознавства/А.Ткаченко – К.: Київський університет, 2003. – С.137 – 147. 14. Хализев В.Теория литературы/ В.Хализев – М., 1999. 15. Тимофеев Л. Теория литературы /Л.Тимофеев – М., 1972. 16. Волинський П. Основи теорії літератури / П.Волинський.– К., 1997. 17. Литературный энциклопедический словарь. – М.: Советская энциклопедия, 1987.	Опрацювати матеріал за планом та змістом завдань, рекомендовану літературу, завдання для самостійної роботи	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять

		18. Літературознавчий словник – довідник / Р.Т.Гром'як, Ю.І.Ковалів та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 2006.			
Тема 11. Мова художнього твору. ПЛАН 1. Мова як образна форма мистецтва загалом і як власне словесно-мовленнева форма літературно-художнього твору. Найважливіша функція мови – комунікативна. Мова розмовна. Літературна мова. Поетична мова. 2. Мова автора і мова персонажів в епосі, ліриці й драмі. Мовленнева характеристика в драмі. Монологічний характер лірики. 3. Переважання індивідуально-особистісного начала в мові автора-оповідача у порівнянні з мовою дійових осіб. Мова дійових осіб як ефективний засіб типізації й індивідуалізації того чи іншого характеру. 4. Розповідь - від автора та дійових осіб. Роздум - різновид авторської розповіді. Висловлення дійових осіб: монолог (монологи звернені й усамітнені), діалог, полілог.	Практичне заняття 5	1. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці, 2001. 2. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури / О.Галич, В.Назарець, Є.Васильєв – К., 2001. 3. Ткаченко А. Мистецтво слова / А.Ткаченко – К, 1998. 4. Виноградов В.В. Стилистика, теория поэтической речи, поэтика. – М., 1979. 5. Гаспаров М.Л. Стих и проза. Ритмика // Гаспаров М.Л. Русские стихи 1890-х – 1925 г. в комментариях. – М., 1993. 6. Гончаров В.П. Звуковая организация стиха и проблема рифмы. – М., 1973. 7. Литературный энциклопедический словарь. М., 1987. 8. Лотман Ю.М. Анализ поэтического текста. – М., 1975. 9. Самойлов Д.С. Книга о русской рифме. – М., 1982. 10. Томашевский Б.В. Теория литературы. Поэтика. – М., 1996. 11. Тынянов Ю.Н. Проблема стихотворного языка. – Л., 1964. 12. Федотов О.И. Основы русского стихосложения: в 2 т. – М., 2002	Опрацювати матеріал за планом та змістом завдань, рекомендовану літературу, завдання для самостійної роботи	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 12. Літературні роди. ПЛАН 1. Поняття літературного роду (епос, лірика, драма) та емоційної тональності (епічна як описовість, драматична як напруженість, ліричність як емоційність мовлення). 2. Епос як літературний рід. Героїчне минуле народу, своєрідно перетворене в художньому осмисленні. Епос прозовий і віршований. Історія виникнення літературних родів та їх функціонування. Мала,	Практичне заняття 6	1. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури / О.Галич, В.Назарець, Є.Васильєв – К.: Либідь, 2001. – С.442-458. 2. Халізев В. Теория литературы / В Халізев – М., 1999. – С.358-360. 3. Ткаченко А. Мистецтво слова. Вступ до літературознавства. Вид 2-е. / А.Ткаченко – К., 2003. – С.358-360. 4. Кухар-Онишко О.С. Індивідуальний стиль письменника: генезис, структура, типологія / О.С.Кухар-Онишко – К., 1985. 5. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці, 2001. 6. Літературознавчий словник-	Опрацювати матеріал за планом та змістом завдань, рекомендовану літературу, завдання для самостійної роботи	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>середня та велика форми епосу.</p> <p>3. Жанри епосу. Оповідь. Розповідь. Типи оповідачів і типи реципієнтів. Способи вираження авторської свідомості в епосі.</p> <p>4. Поняття драми як літературного роду. Жанрове розмаїття драматичного мистецтва. Виникнення і розвиток драми як роду літератури. П'єса соціального чи побутового характеру з гострим конфліктом, який розвивається в постійній напрузі. Герої (дійові особи) драматичного твору. Родові ознаки драми. Конфлікт – основне в драматичному творі. Реалістична драма. Інтелектуальна драма. Драма абсурду. Західноєвропейська драма. Виникнення і функціонування драми в Україні. Способи вираження авторської свідомості в драмі.</p> <p>5. Лірика як літературний рід. Види лірики. Історія виникнення роду. Поняття міжродових утворень (ліро-епос, ліро-драма, епічна драма).</p> <p>6. Способи вираження авторської свідомості в ліриці. Ліричне «я» може бути рівнозначним поняттю «автор». Безпосередньо виражена особистість поета. Ліричне «я» – особа поета, безпосередній мовець у ліричному творі.</p> <p>7. Ліричний герой. Своєрідна уявна особа. «Рольова» лірика як приклад поетичного перевтілення. Ідейно-тематичний поділ лірики: громадянська, філософська, пейзажна та інтимна.</p>		<p>довідник / Р.Т.Гром'як, Ю.І.Ковалів та ін. – К., 1987.</p>			
<p>Тема 13. Літературні жанри. ПЛАН 1. Поняття літературного жанру. Виникнення та</p>	<p>Практичне заняття 7</p>	<p>1. Ткаченко А. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства). – К., 1998. 2. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. –</p>	<p>Опрацювати матеріал за планом</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з</p>

<p>функціонування терміну «жанр». Поняття «жанр» у світовому літературознавстві та українському.</p> <p>2. Жанри епосу (роман, повість, оповідання, новела, нарис, есе, притча, байка, літературна казка), їх виникнення, еволюція та функціонування в сучасній літературі.</p> <p>3. Драма аристотелівська та неаристотелівська. Жанри драматичного мистецтва: трагедія, комедія, драма, трагікомедія, трагіфарс, мелодрама, інтермедія, водевіль, буфонада. Виникнення й функціонування жанрів драматичного мистецтва. Головні драматичні жанри. Міжжанрові утворення.</p> <p>4. Тематичний та метажанровий поділ лірики. Жанри лірики (пісня, ода, гімн, пеан, канцона, псалма, елегія, послання, сатира, романс, мадригал, епіталама, дифірамб, панегірик, ідилія, пастораль, епіграма, епітафія, пародія, станс, прозова лірична мініатюра), їх виникнення та функціонування в літературознавстві. Поняття темпоритму, ритмомелодики. Емоційний темпоритм. Тропи.</p>		<p>К., 2001.</p> <p>3. Моклиця М. Основи літературознавства. – Тернопіль, 2002.</p> <p>4. Безпечний І. Теорія літератури. – К., 2009.</p> <p>5. Марко В. Основи аналізу літературного твору. – Кіровоград, 1997.</p> <p>6. Насенко М. Українське літературознавство. Школи. Напрями. Тенденції. – Київ, 1997.</p> <p>7. Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики. – Київ, 1998.</p> <p>8. Ільницький М. Література українського відродження: напрями і течії в українській літературі 20-х – початку 30-х рр. ХХ ст. – Львів, 1994.</p> <p>9. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької. – Львів, 2002.</p> <p>10. Література. Теорія. Методологія. – К., 2006.</p> <p>11. Літературознавчий словник-довідник. – К., 2006.</p> <p>12. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. – К., 2008.</p> <p>13. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці, 2001.</p>	та змістом завдань, рекомендовану літературу, завдання для самостійної роботи		розкладом занять
<p>Тема 14-15. Основні поняття віршознавства</p> <p>ПЛАН</p> <p>1. Особливості поетичної мови.</p> <p>2. Поняття ритму, його походження, зв'язок з давніми міфоруитуальними діями.</p> <p>3. Рима та її різновиди.</p> <p>4. Види римування.</p> <p>5. Системи віршування (метричне (античне) віршування, силабічна, тонічна, силабо-тонічна системи).</p> <p>6. Особливості поетичної</p>	Практичне заняття 8-9	<p>1. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. Підручник. – К.: Либідь, 2001.</p> <p>2. Домбровський В. Українська стилістика й ритміка. Українська поетика / Фотопередрук / Володимир Домбровський. – Мюнхен, 1993. – 446 с.</p> <p>3. Іванишин В.П. Нариси з теорії літератури: Навчальний посібник. – К.: Академія, 2010.</p> <p>4. Качуровський І. Метрика / Ігор Качуровський. – К. : Либідь, 1994. – 120 с.</p> <p>5. Качуровський І. Строфіка / Ігор Качуровський. – К. : Либідь, 1994. – 272 с.</p>	Опрацювати матеріал за планом та змістом завдань, рекомендовану літературу, завдання для самостійної роботи	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>строфіки. 7. Поетична фоніка. 8. Поетичний синтаксис.</p>	<p>6. Качуровський І. Фоніка / Ігор Качуровський. – К. : Либідь, 1994. – 168 с. 7. Костенко Н. В. Українське віршування ХХ ст. : навч. по-сіб. / Н. В. Костенко. – 2-ге вид. – К. : ВПЦ “Київ. ун-т”, 2006. – 287 с. 8. Лотман Ю. Анализ поэтического текста – Л., 1972.(Раздел „ Задачи и методы структурного анализа поэтического текста”). 9. Моклиця М. Основи літературознавства : навч. посіб. / М. Моклиця – Т. : Підручники і посібники, 2002. – 192 с. 10. Святовець В. Ф. Поетичний синтаксис. Стилiстичні фігури : навч. посіб. / В. Ф. Святовець. – К. : ВПЦ «Київ. ун-т», 2004. – 104 с. 11. Сулима М.М. Українське віршування кінця ХVI–ХVII с. / М. М. Сулима. – К. : Наук. думка, 1985. – 176 с. 12. Ференц Н.С. Основи літературознавства: підручник. – Київ: Знання, 2011. – 431 с.</p>			
--	---	--	--	--

7. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів (оцінки за практичні заняття – 50 балів, (включає в себе тестування, самостійну роботу, ідейно-художній аналіз тексту або реферат, який готують самостійно) + 50 балів (максимальна оцінка за заліковий тест). Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю» Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Ви повинні виконати письмову роботу, що складається з теоретичного питання, практичного завдань для перевірки навиків та здібностей, зокрема уміння самостійно здійснювати інтерпретацію тексту, характеризувати його з позицій конкретної методології. Правильно відповісти на тестові завдання.</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>Максимальна оцінка за кожне заняття 5 балів. Наприкінці курсу виводимо середній показник, який множимо на коефіцієнт, який дозволяє отримати максимальну оцінку – 50 балів.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Виконання 50 % завдань.</p>

8. Політика курсу

Студент повинен уникати будь-яких порушень академічної доброчесності. Забороняються плагіат та списування. Заохочується активність, ініціативність, творчий підхід. Обов’язковим є прочитання художніх текстів, які виносяться на обговорення.
Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов’язкове.
Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання проблеми та її висвітлення у рефераті, усна або письмова відповідь.
Обов’язковим є для отримання екзамену виконання усіх запланованих типів робіт (усні відповіді, тестування, написання письмових робіт) та виконання самостійної роботи.
Викладач гарантує доступність зустрічей як, у межах університету, так і можливість заочної комунікації та консультивання (телефон, вайбер, електронна пошта).

9. Рекомендована література

Базова

1. Ткаченко А. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства). – К., 1998.
2. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К., 2001.

3. Моклиця М. Основи літературознавства. – Тернопіль, 2002.
4. Безпечний І. Теорія літератури. – К., 2009.
5. Марко В. Основи аналізу літературного твору. – Кіровоград, 1997.
6. Насенко М. Українське літературознавство. Школи. Напрями. Тенденції. – Київ, 1997.
7. Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики. – Київ, 1998.
8. Ільницький М. Література українського відродження: напрями і течії в українській літературі 20-х – початку 30-х рр. ХХ ст. – Львів, 1994.
9. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької. – Львів, 2002.
10. Література. Теорія. Методологія. – К., 2006.
11. Літературознавчий словник-довідник. – К., 2006.
12. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. – К., 2008.
13. Литературный энциклопедический словарь. – М., 1987.
14. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці, 2001.

Допоміжна

1. Чижевський Д. Українське літературне бароко. – К., 2001.
2. Сивокінь Г. Давні українські поетики. – Харків, 2001.
3. Домбровський В. Українська стилістика і ритміка. Українська поетика. – Дрогобич, 2008.
4. Качуровський І. Фоніка. – Мюнхен, 1985.
5. Качуровський І. Нарис компаративної метрики. – Мюнхен, 1985.
6. Качуровський І. Строфіка. – Мюнхен, 1967.
7. Качуровський І. Основи аналізу мовних форм. – Ч. 1. Лексика. – Ніжин, 1994.
8. Качуровський І. Основи аналізу мовних форм. – Ч. 2. Фігури і тропи. – Київ, 1995.
9. Качуровський І. Генерика. – К., 2008.
10. Хализев В. Теория литературы. – М., 2000.
11. Современное зарубежное литературоведение: Энциклопедический справ очник. Концепции. Школы. Термины. – М., 1999.
12. Енциклопедія постмодернізму. – К., 2003.
13. Мітосек З. Теорії літературознавчих досліджень. – Сімферополь, 2003.
14. Лотман Ю. Анализ поэтического текста. – Ленинград, 1972.
15. Зборовська Н. Психологія і літературознавство. – К., 2003.
16. Введение в литературоведение. Литературное произведение: Основне понятия и термины. – М., 2000.
17. Вступ до літературознавства / Уп. Н. Бернадська. – К., 1995.

Інформаційні ресурси

- <http://www.ae-lib.org.ua/index.htm> - Бібліотека світової літератури. Оригінали та переклади;
- http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Literat/Index_Lit.php - Бібліотека „Гумер” (літературознавство)
- <http://nevmenandr.net/dkx/> - журнали та статті присвячені працям Бахтіна.
- <http://www.slovar.lib.ru/> - словник літературознавчих термінів.
- <http://philologos.narod.ru/liter.htm> - книги з теорії літератури та поетики.
- <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk> – веб сторінка гугл академії

Викладач: доктор філологічних наук, доцент Солецький О.М.